

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/235/2014
Identifikačné číslo spisu:	5112233441
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5112233441.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36864421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 18 C 242/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2014 sp.zn. 8 Co 299/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 7. júna 2013 č.k. 18 C 242/2012-113 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 31. januára 2014 sp.zn. 8 Co 414/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.), žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Okresný súd Žilina uznesením z 3. apríla 2014 č.k. 18 C 242/2012-165 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodol s poukazom na ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), pričom o výške poplatku rozhodol podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 30. mája 2014 sp.zn. 8 Co 299/2014 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Uviedol, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Mal za to, že súd prvého stupňa rozhodol o poplatkovej povinnosti jasne a zrozumiteľne v uznesení, ktorého výšku správne uviedol a tiež ustanovenia, ktorými sa pri svojom rozhodovaní riadil. Preto nemožno súhlasiť s námietkou žalobkyne, že tomuto uzneseniu chýba jeho odôvodnenie. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie pritom žalobkyni vyplýva z § 6 ods. 2 veta druhá a § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch a jeho výška z položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ako správne uviedol vo svojom rozhodnutí okresný súd. Správne súd pristúpil aj k aplikácii právnej úpravy poplatkového zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti, t.j. podaním odvolania, ktorý bol navrhnutý po 30.9.2012.

Uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutia oboch nižších stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že v predmetnej veci sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Za odňatie možnosti konať pred súdom považovala údajnú prekvapivosť. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie popiera doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť za odvolanie a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu, ktorý bližšie rozviedla v dovolaní.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel pritom k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.). Dovolanie žalobkyne preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Žalobkyňa v súvislosti s touto vadou namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, pretože popiera doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu.

S tzv. namietanou prekvapivosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na predchádzajúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napríklad sp.zn. 7 Cdo 102/2011, 2 Cdo 226/2011, 5 Cdo 46/2011). Odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré bolo spôsobené tzv. prekvapivými, resp. nečakanými rozhodnutiami, podľa judikatúry najvyššieho súdu nastane vtedy, ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, pričom účastníkovi bolo odňaté právo namietat správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. V týchto prípadoch spravidla odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd prvého stupňa výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil a účastník v odvolacom konaní nemal dôvod namietat a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. V prejednávanej veci o takýto prípad odlišného právneho názoru odvolacieho súdu od prvostupňového súdu jednoznačne nejde a preto je námietka žalobkyne v tomto smere nedôvodná.

Pokiaľ žalobkyňa odôvodňuje svoje dovolanie aj tým, že ňou napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd poznamenáva, že samotným právnym posúdením veci nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Z tohto dôvodu je právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov považované (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorý ale sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 102/2004, sp.zn. 2 Cdo 282/2006, sp.zn. 3 Cdo 174/2005 a sp.zn. 4 Cdo 165/2003).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo jej v dovolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.